

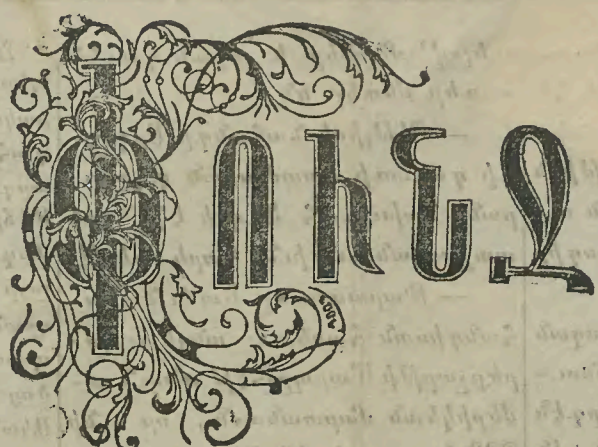
Փոքնէն ընկերները կը հրատարակուին . - Տարեկան
բաժանարարութիւնն է երկուսն ալ կը արժանանան իրենց
վարկէն . թիւ մասնաբաժնէն ալ իւր արտադրանքն ալ
թիւ գումարաց համար : - Բաց ևս երկուսն ալ իւր
ժամանակը կը քաշեն : - Զատնէ 40 փութայ է, ևս կը գումար
մասնաբաժնէն զանազան հարկով ևս զարգանան զո-
րոս ևս զանազան արտադրանքները : - Ժամանակակից տոգը
3 դուրոսն է միւս անգամը համար : Ընկեր մեծան կը շարունակ
սեղի անգամներու համար :

ՀԱՍՏԷ

Ա. ՏԵՐԵՑԻ-ՏԵՐ Հ. Ս. ԱՆՆԱՆԻԱՆ

Կ. Պ. Ս. Ս.

Պարզ-բազար Նափիէ խան վերի յարկ թիւ 16

درعليه ده باقى بازارنده نافعہ خاندہ اوست قانده
16 نومردى اوطده بونج غزتهسى صاحب امتيازى
H. S. ALADJADJIAN
Directeur du journal Arménien
P. UNTECH
16 Naffé-Han, Balouk-Pazar 16
CONSTANTINOPLE

ԽՐԱԿԱՐԱԿԱՆ ՓՈԽՆԶԻ

Խաղաղարի Աղապարակումն
և բարեգործութիւն

Երկու օր յառաջ բարեկամ մը
այցելելով մեր, ծանոց թէ Խա-
ղապարի երկու թաղից Աղապար-
ակումն ընկերութիւնն որ աղքատ
հիւանդներն խնամելու նպատա-
կաւ հաստատուել է, այս օր
ոչ միայն իւր նպատակին ծառա-
յեց, այլ և քանիցս ամառն ու
պարէն բաշխեց կարողութեամբ .
Երբ բարեկամն զովեց ընկերութեան
անօրէն խորհրդոյ անդամաց դոր-
ծունէութիւնն ու փութածանու-
թիւնն, և նկարագրեց հիւան-
դացեալ ուսուցչի մը դարմանման
ու նորա տան համար եղած խը-
նամբն ու հոգածութիւնն : Եւ
դարձաւ գիտեց թէ ինչո՞ւ այս-
պիսի առաքելագործ ընկերու-
թեան մը աշխատանքաց ու վե-
րահացուցաց համար գոնէ երկու
տող քաջաբերական չհրատարակ-
ուիր :

Ուշի ուշով լսելիք ծանօթու-
թիւններն ու նկարագրութիւնն-
ներն, և փութածանութիւնն
թէ շատ կարեւոր է ըրած գիտու-
թիւնն : Արդարեւ այսպիսի ըն-
կերութեանց համար չէ թէ քանի
մը այլ բերեալուր տողերով քա-
ջաբերական գրել, չնորհալիաւ-
թիւն յայտնել պարտ անհրաժեշտ
ու նուիրական է, զի գիտեմք քաջ
թէ մանաւանդ այսօր ո՞ր աստի-
ճան անձնութիւն, չբաւորութիւն
ու չուսուցիչ կայ, և զի գի-
տեմք քաջ թէ վերջին օրերս շատ
տանց և մանաւանդ աղքատիկ
տանց մէջ հիւանդութիւնը տի-
րած է և կը տառապեցնէ :

Արդարեւ մարդասիրական, ա-
ւետարանական ճանապարհ ու ան-
կեղծ բարեգործութիւն է օգնել
թշուառաց, կարօտեւրաց ու չբա-
ւոր հիւանդաց : Ամենայն օրհնու-
թեան, փառաբանութեան ու բա-
րեկամութեան արժանի են այս-
պիսի բարեգործութիւն ընդհանրն .
Երանի՛ այսպիսի բարեգործ-
ներու, այսպիսի ընկերութեանց ,
և վա՛յ անոնց, որ ոմանց կամ
բազմաց թշուառութեան ուղղակի
կամ անուղղակի պատճառ ըլլալէն
ետքը, կարեկցութեան ու գթա-
սրտութեան յոյցերով առաքել-
նանալ կուղեն, որ երեւակայա-
կան խօսքերով, գաղափարներով
յոյսերով, ստուերներով կը մոլ-
րեցնեն կը մոլորեն միամիտներն,
և առ յայտն, նոցա ինչպէս ու
վտանգն տեսնելէ ետքը կը խն-
օգնութիւն օժանդակութիւն հայ-
ցել, և առաքելագործ, բարեգործ
ձեւանալ, եւ վա՛յ այն երեւոյցա-
կանաց, որ երեւոյցաց բեմերէն
փոխանակ դուռնութեան, հեռա-
տեսութեան, չըմալացեալութեան

ու խօհեմութեան քարոզներ խօ-
սելու, փոխանակ մոլորութիւններ,
մոլորութիւններ յանդիմանելու,
փոխանակ զեղծութիւններ ու ան-
կարգութիւններ արհամարհելու,
միամտութեան հաճոյ ճամբարա-
կութեամբ կը ընուն ակամքներն
ու սիրտներն, և միամտութեան
պարզութեան հաճոյանալով
փառաբանութիւն բարձրանալ կը սի-
րեն անխղճարար :

Կաթնովիկոս, պատրիարք, արք-
եպիսկոպոս, եպիսկոպոս, վար-
դապետ, քահանայ, եթէ կուղեն
իրենց սրբազան կոչման, նուիրա-
կան ուսման ու պարտաւորու-
թեանց հաւատարմութեամբ, ե-
թէ կուղեն ճշմարտագէտ օգնել
ու բարեբարել ժողովրդեան, եթէ
կուղեն ժողովրդեան ինչպէս ու
վտանգով չվառաւորուել, պէտք
է որ անարեւեստակեալ անկեղծու-
թեան օրինակ հանդիսանան : Ըստ
մեզ՝ քան զկաթնովիկոս, քան ըզ-
պատրիարք մեծ է այն երեւոյցա-
կանն, որ փոքրեցեալ թափառա-
կան չբաւոր տղաներ ժողովել
տալով կը հաստատեն վարժարանի
մէջ, այն երեւոյցականն որ վար-
ժարան մը կը շինէ, որ վանք մը
կը բարեկարգէ, որ աղքատախն-
ամ ընկերութիւն մը կը քաջա-
բերէ, որ ժողովրդեան օգտակար
հաստատութիւն մը կը խորհու-
նէ, որ անձնութեան գործ-
նական օրինակ կը հանդիսանայ,
որ միամիտ դասուն մոլորութեան,
ինչպէս ու վտանգով պատճառ
չըլլար ուղղակի կամ անուղղակի,
ի՞նչ միայն գովելի այլ և պաշտելի
են այսպիսի երեւոյցականք, այս-
պիսի աշխարհականք : Եւ երանի
այն ժողովրդեան, որ այսպիսի
մեծ ու անկեղծ անձնաւորութիւն-
ներ ունի իւր մէջ :

ԱՂԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կեսարիոյ Թալաս գիւղա-
քաղաքի նշանաւոր Հայ ընտան-
եաց մին՝ Սէլեան՝ ի սուգ համա-
կեցաւ մահուամբ Սէլեան Պետ-
րոս Եփէնտի, որ բաւական ժա-
մանակէ հետէ ի Վ. Պօլիս հաս-
տատուել էր և պատուաւոր վա-
ճառականութեամբ ու բարեբա-
րոյութեամբ հաշակեալ, Յուդա-
կաւորութեան հանդէսն երեք-
շաբթի կատարուեցաւ Գառն գիւ-
ղի Ս. Թադեւոս երեւոյցաց մէջ
երեւոյցական շքեղ թափուով,
նախագահութեամբ Գեր. Տ. Մե-
լիսեղեկ Սրբազանի : Գառնա-
կան խօսեցաւ նորին Սրբազնու-
թիւնն : Դրուստեց Սէլեան ըն-
տանեաց կրօնավարութիւնն ու
բարեգործութիւնն : Յիշեց վախճա-
նեւրէն երեք եղբայր հանդուգեալ
կարգապետ Եփէնտի ի Տիգրիս ու-
նեցած վաճառականական պատ-

ուաւոր ու բարձր գիւղին, և 1864
ին նորա հետ ի մօտոյ յարաբե-
րութիւն ունենալն, Գովութեամբ
հաշակեց թէ հանգուցեալ Պետ-
րոս Եփէնտի բարեւոյ կատարած է
իւր հայրական պարտաւորութիւն-
ներն : Մեծ հոգածութիւն ունե-
ցած է իւր որդւոց բարեկրթու-
թեան ու ուսման համար, և կը
թողու 6 զաւակ, 5 ն արու, որոց
ամենքն ալ կարեւոր գիւրք ունին,
և երեք որդին՝ Միհրան Եփէնտի
ընտիր բարեմասնութեամբ օժ-
տեալ՝ իւր եղբայր պարագլուխ
կը հանդիսանայ : Ապա բարեմաղ-
թեց Սէլեան ընտանեաց համար
և օրհնեց բոլոր պարագաներն ու
յուզարկաւորներն, յորս կը գրա-
նուէին աղգային ու օտարաղգի
բաղձութիւն վաճառականաց ու
սեղանաւորաց : Դադարէ երեւոյ-
ցին գերեզմանատուն փոխադրե-
ցաւ մեծաւ հանդիսով : Յունաց
երեւոյցաց զանգակներն ալ Հայ
երեւոյցաց զանգակաց հետ հըն-
չեցին, և դադարէ ծածկուած էր
երեք որդւոյն, աղգականաց ու
բարեկամաց, և Լոնտոն ու Ամս-
թերկա գտնուող որդւոց կողմէն
զրկուած պատկերով ու ծաղիկ-
փունջերով :

Կրօնական ժողովն՝ երկու-
շաբթի, Գառնեական ժողովն՝ չո-
րեքշաբթի նիստ ըրին նախագա-
հութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք
Հօր, և առաջիկայ չորեքշաբթի ալ
խառն նիստ պիտի ընեն Կրօնական
ու Գառնեական ժողովը :

Անցեալ կիրակէ առաւօտ ի
վաճառ հանուցեան Բերայի աղը-
կանց Արհեստագիտական վարժա-
րանի ձեռագործութեան առաջին
արտադրութիւնը, և հարկաւոր
անձինք՝ մեծ մասն իրական սեռէ,
այցելեցին ու գոհութիւն յայտ-
նեցին :

Խաղաղիկ երեւոյցաց քա-
ղաքին հրապարակաւ շնորհակա-
լութիւն մատուցանել պարտմը,
Տեսնելով նա և լսելով որ 8-16
տարեկան աղայք առաւօտէ մինչեւ
երեկոյ փողոցները կը թափառին
և անվայել վարուք ձանձրոյթ ու
զրուանք կը պատճառեն անցոր-
դաց, - պատուիրէ մէկուն՝ չըր-
նել փողոցներն, այդպիսիներն բըռ-
նել իրեն կամ վարժարանին հո-
գաբարձութեան ներկայացնել, որ-
պէս զի քննութիւն լինի, և աղ-
քատ ու օրապահիկի կարօտները
ձիւ ընդունուին վարժարանին մէջ,
և նոցա զգուշին ու զբական պի-
տոյից համար ալ հոգածութիւն
լինի : Գառնեցի այս կարգադրու-
թեան շնորհիւ, այժմ 10 ի չափ
տղայք փողոցներէն աղատած են
և վարժարանին մէջ կը կրթուին
կուսանին : Ուրիշ թաղերու մէջ
ալ այսպիսի տղայք կան : ուստի
ուրիշ թաղերու քարոյիչք ալ

պարտին հետեւիլ Խաղաղիկ քա-
ղաքին գովելի օրինակին : Ահա-
ւասիկ այսպիսի դործերով է որ
մեր երեւոյցականք ճշմարտագէտ
կը վառաւորուին, յարգանաց ու
մեծարանաց արժանի կը հանդի-
սանան և ճշմարիտ ժողովրդասէր
ու ժողովրդական կը լինին :

Սամաթիոյ Ս. Գեորգ եկե-
ղեցոյ քարոյիչ և Կրօնական ժո-
ղովոյ գերատեսնապետ Գեր. Տ.
Հայեակ Սրբազան անցեալ կիւ-
րակէ քահանայական կարգ տը-
րուաւ դրաւաճառ վրդանէս Հի-
սարկեանի, և Տ. Արիստակէս ան-
ուանեց : Նորընծայ պաշտօն պի-
տի վարէ՝ Սամաթիոյ և չրճակայ
թաղից երեւոյցաց մէջ :

Բնիկ Կ. Պօլսեցի Թադէոս
Եփէնտի Րուհիման յանկարծա-
մահ եղեր է Իտիրէի մէջ, ուր
կը գտնուէր կայսերական կալուա-
ծոյ տնօրէնութեան պաշտօնով,
կը գտնուէր հանգուցեալ իբրեւ բա-
րեբարոյ և համակրելի :

Երուսաղէմէն գրուած նա-
մակներ լուր կուտան թէ՛ այս
տարի հազիւ 100 ի չափ պիտի
ըլլայ Հայ ուստաւորաց թիւն,
մինչդեռ վերջին տարիներն մինչեւ
700-1000 կը լըլար, և աւելի հին
ժամանակաց ուստաւորաց թիւոյն
հետ բարդատմամբ՝ նուազագոյն
կը համարուէր : Երուսաղէմայ վա-
նական մատակարարութիւնն ի
հարկէ գօժարուեցեալն կը բաղ-
ին, ինչպէս որիշ հասոյթներուն,
նոյնպէս ուստաւորաց թիւոյն
այն տարապայման նուազութեան
պատճառաւ :

Հիւանդանոցի Հոգաբար-
ձութիւնը կը ծանուցանէ թէ՛ Ի-
տիրէի մէջ վախճանեալ Թադէոս
Եփէնտի յուզարկաւորութեան
առիթ, փոխան ծաղիկփունջի, քա-
նի մը անձանց կողմէն՝ 200 դր,
և Սէլեան Պետրոս Եփէնտի յու-
զարկաւորութեան առիթի 434 դր
Հիւանդանոցի նուիրած է հան-
դուցեւրոյ աղգականներէն ու բա-
րեկամներէն :

Ամերիկացի հայագէտ օրի-
որդ Էլյաս՝ հայերէն այլ և այլ
ոտանաւոր քերթուածներ անց-
եալ տարի անգլիարէնի թարգ-
մաներ, և Կոնստանդնուպոլսի լը-
րագրաց մէջ հրատարակել է :

Տ. Խորէն եպիսկոպոս Ստե-
փանէի «Մ. Խորենացոյ աշխար-
հաբար թարգմանութեան» առա-
ջին տպագրութիւնն, որ Փ. Յով-
հանէի Անանեանի առատաձեռ-
նութեամբ եղած էր, սպառած լի-
նէրով՝ երկրորդ տպագրութիւնը
պիտի ըլլայ Աստաւանցի այրի
տիկին Պապուլայի ծախիւք :

Ռուսիոյ վեհ. Կայսրն Սպի-
տակ Արծուի շքանշանը շնորհե-
ր է Ռուսիոյ կրթական պաշտօնա-

տան խորհրդոյ անդամներէն Պ.
Կարապետ եղեանցի, որ բազմա-
ժանօթ է ոչ միայն Ռուսիոյ այլ
և Թուրքիոյ աղգայնոց, և Երզը-
րումի Սանասարեան վարժարա-
նի կտակաւորաց գլուխը կը
գտնուի :

Երկրպագու քաղաքամայր
Դահիբէի պատուաւոր հրապարակ-
ներէն միոյն վրայ, տարւոյս ըս-
կիցներն հաստատուեցաւ հայ
ընթերցատուն մը ու զբօսարան
մը : Գտնի մը տարիէ հետէ տեղ-
ւոյն աղգայնը կը ջանային այս
հաստատութեան համար, և յա-
տուկ ընկերութեան մը միջոցաւ
հանգանակութիւն կը լըլար : Վեր-
ջապէս 250 երկրպագու ոսկի
չափ եղեր է այդ հանգանակու-
թեան արդիւնքն :

Վիեննայի Հանդէս Ամսօր-
եայի վերջին թիւոյն մէջ հաճու-
թեամբ կարգադրեց հետեւեալ տե-
ղեկութիւններն՝ Տիգրիսի Հայոց
Հրատարակչական ընկերութեան
վրայ, Այս ընկերութիւնն՝ հիմնա-
դրութեան սկիզբէն (1880) մինչեւ
անցեալ տարւոյ վերջը, 1902 հրա-
տարակութիւն ունեցած է . - դա-
սական, գիտական, բանաստեղ-
ծական, մատակարարական, կեն-
սագրական, և այլն : Ունի այլեայլ
անդամներ . խաղաղեալ՝ որ տարե-
կան 6 րուպլ կը վճարէ և 5 րուպ-
լի գիրք կը տանայ : Մշակաւն՝
որ միանուազ կը վճարէ առ նուա-
զը 100 րուպլ, և ամէն տարի 5
րուպլի գիրք կը տանայ : Մշակա-
ւանից՝ որ ընկերութեան կողմէ
անդամներ գտնուել և հրատա-
րակութիւնները վաճառելով, Ըն-
կերութեան նոր վարչութիւնն նոր
կարգադրութիւն մը ըրած է այժմ .
այսինքն՝ թարգմանութեանց 12-
15, իսկ հեղինակութեանց 20-25
րուպլ վարձք կուտայ իւրաքան-
չիւր թիւերի համար, և բացառա-
բար՝ աւելի վարձ : Ինչպէս Հան-
դէս Ամսօրեայ, նոյնպէս և մեր
կատարեալ յաջողութիւն կը մաղ-
թեմք սոյն ընկերութեան համար,
և կը բաղձար որ այսպիսի ընկե-
րութիւն մը Կ. Պօլսը մէջ ալ հաս-
տատուի, ուր հրատարակութեան
ծախուց համար ոչ սակաւ անձ-
կութիւն կը կրեն ուսուցչական ու
զբական դասերն :

Արմաշի գաղափարաց վե-
րատեսուչ Գեր. Տ. Մաղաքիա
Սրբազան, առ ի դարման մայրա-
քաղաքս եկաւ այս շաբթի Տ.
Բարեկէն վարդապետի հետ :

Փոքնիկ հետ բաժանորդու-
թեան հաշիւ ունեցողներէ կը
խնդրուի վճարել անշարժ, և
հրապարակաւ աղգարարութեանց
հարկ չիստղու :

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մայրաքաղաքիս ռուսական դեսպան Պ. Նեյխովի՝ հինգշաբթի Օգոստ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւ ունեցաւ։ Երէկ ալ աւստրիական դեսպանը ներկայացաւ Նորին Վեհափառութեան։

— Այսօր մէկմէկ ամաթոշակ կը տրուի պաշտօնէից։

— Սապահ լրագիրն, 3 միլիոն 270 հազար լիւրայի փոխառութեան խնդրոյն վրայ երէկ սապէս դրած էր։ « Դիմացի լրագիրը հրատարակած են թէ՛ փոխառութեան վերաբերեալ դործողութիւնը, ընդհանուր պարտուց վարչութեան մասնակցութեամբ, լրացած ըլլալով՝ հինգշաբթի ստորագրեցաւ պայմանագրութիւնն։ Ըստ մեր տեղեկութեանց, Օսմանեան դրամատան տնօրէն Ս. Էտիկար Վինսընդ, ընդհանուր պարտուց վարչութեան նախագահ Պ. Պէրէթէի և օսմանեան դրամատան արեւելեան լեզուաց գլխաւոր քարտուղար Բանճիրի պէյի հետ հինգշաբթի ալ երկուքս պաշտօնատունն երթալով, յիշեալ փոխառութեան վրայ բանակցեցին, և բանակցութիւնն վերջացած չլլալով՝ այսօր ալ (ուրբաթ) պիտի բանակցին, և վերջնական որոշում մը պիտի տրուի։ » — Սապահ լրագիրն այս առաւօտ ալ գրած էր թէ՛ երէկ բանակցութիւնն աւարտեցաւ, և փոխառութեան պայմանագիրն ստորագրեցաւ երկու կողմանէ։

— Մայրաքաղաքիս դադլիական դեսպան Պ. Գանպոն՝ որ Եգիպտոս դայած էր, առաջիկայ երկուշաբթի կը վերադառնայ։

— Սըվասի կուսակալի օգնական Արիսթիտի էֆենտի՝ չորեքշաբթի մայրաքաղաքէն ուղևորեցաւ ի պաշտօնավայրն։

— Եգիպտոսի իշխանութեան նախորդ նախարարապետ Նուպար փաշա՝ առաջիկայ ամսոյ վերջերն Գան (Գազլիա) պիտի երթայ, ուր կը գտնուի իւր ամուսին տիկինն։

— Յունաց Ս. Պատրիարքն, յատուկ հրաւերանքով, անցեալ հինգշաբթի երեկոյ, կայսերական պալատն մէջ ընթերց. Սեղանակից եղան Բարձր. մեծ Եպարքոսն, արտաքին՝ Երմիոյ և ոստիկանութեան նախարարը, առաջին սենեկապետ Հաճի Ալի պէյ և Պատրիարքարանի մեծ Լօղթէթ Սթամիլարի պէյ։ Այս առթիւ, Պատրիարքն կայսերական մեծարանաց արժանացաւ։

— Պուլլարիոյ իշխան Ֆէրիտին՝ ամսոյ 13 ին Կ. Պոլսի կուգայ իւր յարգանքներն Օգոստ. Սուլթանին մատուցանելու համար։ Պիտի հիւրընկալուի Օրթա-գիւղ Տէֆթէրտար-պրոնը ըստուած տեղը ծովափը պալատանց միոյն մէջ։

— Անատոլիոյ անկախութեանց պատճառաւ կարօտելոյ ինպատակ մեղքի մէջ կազմեալ յանձնաժողովը կողմանէ 32000 անդիական լիւրա զրկուեր է մայրաքաղաքիս անդիական դեսպանատունն։

— Թէրեֆմանը Հադիգաթ լրագիրն երէկ ծանուցած էր թէ՛ Անատոլիոյ նահանգաց բարեկարգութեանց վերաբերեալ ծրագրոց ընտելութեամբ ղեկավարած հինգշաբթի մայրաքաղաքիս յանձնաժողովը։

— Թիւրքապաշտօնականները՝ մարտի և լեւան դուլան ծառերն օրնու Կ. Սուլթանին փարայ առնուլ ալի արջադիւղներէն, որոց վրայ, Շնորհաւորութիւնն ու Միթիթարութիւնն բառերուն առաջին տառերէն զատ, ձեռագիր կը գտնուի։

— Մայրաքաղաքիս զանազան կողմերն նոր դորանոցայ շինութեան գործն սկսուած է։ Արդէն լրացած է Գուլմալուի դորանոցին շինութիւնն, և ի մօտոյ պիտի կատարուի բացման հանգէսն։

— Լոնտոնի օսմանեան դեսպան Գոթթաքի Անթոնիօ փաշա՝ անցեալ հինգշաբթի Ուինտոր պալատն մէջ նախարարապետ լրատ Սալիդպըրիի հետ ճաշելէ ետքը, թագուհւոյն մատուցեց է պաշտօնադերնէ։ Թագուհին մեծարանք ընդունեց է, և Գոթթաքի փաշա պալատական մեծ կառքով մը պալատ դացեր և վերադառնալ է։

— Ֆերիտ Պիլմարգ անուն գերմանական մեծ զբօսանաւն երեքշաբթի մայրաքաղաքս եկաւ, և Գապաթաշի առջև խարխուղեց։ Բայ ի պաշտօնատնէն ու նաւաստիներէն, 297 ճանրորդ ունի, 120 լիւրն։ Նիւ Եորքէն ելած, և ձգտելով, Թոնոնդ, Ալեքսանդրիա, Եաֆա և Իզմիր հանգիստեալ եկած է, երէկ մեկնեցաւ։

— Կիրիտի նորընտիր կուսակալ Թուրքիան փաշայի 300 լիւրա տրուեցաւ՝ ճանապարհի ծախուց համար։

— Եգիպտոսի Խալիֆ, ըստ Մոնիթոր լրագրի, առաջիկայ ամսէն ետքը մայրաքաղաքս պիտի գայ, և քսան օրի չափ մնալէ ետքը քանի մը եւրոպական մայրաքաղաքներ պիտի այցելէ։

— Մայրաքաղաքիս ռուսական դեսպանատան առաջին քարտուղարին ամուսին տիկին Ջօէ Իրէյքէանօ՝ 21 տարեկան, մեռաւ ժանտառնիկի հիւանդութեամբ, վեցամսեայ արու երկուորեակ մը ծնողով։ Վիեննայի նշանաւոր բժշկիկներէն Նոթմակէլ՝ որ յատկապէս կուշուած էր, երբ Կ. Պոլսի հասաւ, իւրեղծ Ջօէ պաշ մը յառաջ աւանդած էր հոգին, ի Ռուսանիա փոխադրեցաւ մարմինը։

— Բերա պանդոկի մը մէջ բնակեալ տրապիզոնցի Պօղոս անուն մարդ մը՝ երեքշաբթի թիւթիկէ շինուած 10 նոց մը կամրջին տալու ատեն բռնուեր է, իգտամ լրագիրն կը ծանուցանէ թէ՛ բաւական ժամանակէ հետէ այսպիսի 10 նոցներ կը տրուէին կամրջին, բայց հեղինակները բռնուած չէին։

— Օսմանիչէ Բօսթ լրագիրն գրեւ թէ՛ Ամերիկայէ քարիւղի վաճառականը պատուիրեր են Կ. Պօղոս գործակատարաց, Պաթու-մի քարիւղի գնով վաճառել իրենց զրկած քարիւղներն։

— Պիթիւի դաւաճական լրագիրն հրատարակած էր թէ՛ բժշկաց ընտելութեամբ հաստատուած է որ Սըրըդ գիւղաքաղաքի և Կարդանի ու Սասունի գաւառակայ քանի մը գիւղից մէջ քօլերայի հիւանդութիւն կայ, բայց շատ թեթեւ է, և զոհերն սակաւ։

— Կէվալ գաւառակի Բարքան գիւղի բնիկներէն երկու Հայ կանայք՝ իրենց գիւղն երթալու ատեն, փոթորկի ու բուքի բռնը-

ւելով՝ մարտի և լեւան դուլան ծառերն օրնու Կ. Սուլթանին փարայ առնուլ են։

— Պիթիւի նահանգի Սըրըդ-գի դաւաճական պատժական դատարանի նախագահ Ֆեյիլի էֆենտիի պաշտօնանկութիւնն հարկ եղեր է։

— Թարապլուս-Շամի նաւահանգիստն հասեր է անցեալ չորեքշաբթի Մարպըլէթ անուն ամերիկեան մարտանաւն, որ ունի 223 նաւաղ և 16 թնդանօթ։

— Երուսաղիմայ հեռագրութեան ու թիւթապաշտօնական տրեւորէն Օսման Նուրի էֆենտի, գումար մը իւրացունելուն համար պաշտօնանկութեան, ի Լազըլէ վեցամսեայ արքայանայ, և իւրացունելու դարմին իրմէ ու երաշխաւորներէն գանձման դատարարներ է տեղւոյ վարչական ժողովէն, բայց վերադնու-թիւն խնդրել և Պէրութի վերադնուութեան դատարանին յանձնուեր է խնդրին։

— Լազըլէի տրոց պաշտօնեայ Մուհիթտին պէյ պաշտօնանկ եղեր, և Պէրութ կոչուեր է ընտելութեան համար։

— Գոնեայի անգղիական հիւպատոսարանի վիճակին ընտելութեան համար՝ մայրաքաղաքս զրկուած Պ. Ելիօզ (գեսպանատան երկրորդ քարտուղարն) պաշտօնը կատարել է, և կը վերադառնայ։

— Պէրութի նաւահանգիստն հասեր են անցեալ չորեքշաբթի երեք անգղիական մարտանաւք, և անտի Կիպրոս ուղևորել են։ Իւրաքանչիւր 10 ական թնդանօթ և 5-600 նաւաղ ունին, ի Պէրութ ողջունի թնդանօթներ արծակելը, և հրամանատարը ու կուսակալն այցելել են մէկմէկու։

— Տիարպէքիի նահանգի կարօտ հողադործաց երկրագործական գործեաց և այլ պիտոյից համար՝ 10000 շրջ պիտի տրուի երկրագործական դրամատունէն։

— Էտիրնէի մէջ Ալթուն Ալմաթ Բէթթարի անուն վաշխառու մը՝ Ուղուն Բէօփիլի Ենիօնէ-Գարլօ գիւղախմբի ժողովրդեան փոխ տուեր է 600 լիւրա։ Ի փոխարէն՝ 3600 լիւրայէ աւելի գումար մը աւեր է. այսու ևս չբաւականանալով՝ 1000 լիւրա ալ կը պահանջէ և կաշխատի դրաւել գիւղացոց անասուններն, Էտիրնէի կառավարութիւնն իմանալով զայս՝ պէտք եղած տնօրինութիւնը կընէ Բէթթարի ծայրագոյն անդթութեան վերջ տալու և գիւղացիներն փրկելու համար։

— Վանայ մէջ՝ անցեալ շաբաթ երեկոյ դարձեալ թեթեւ երկրաշարժ մը պատահեր է։

Պատմական, Ասիական, Պատմական, Կրթական և Կարգեցալ՝ արտաքին գործոց նախկին նախարար Թուրքիան փաշա։ — Կրթական կալի խորհրդական անուանեցաւ՝ պետական խորհրդոյ վարչապետութեան բաժնի ընդհանուր դատարանը Եան-գօ էֆենտի։ — Ուլայի աստիճան պետական խորհրդոյ անդամներէն Շիւքրի պէյ։ — Պալայի աստիճան՝ Պալատարի, Մուսուլի և Պարայի նահանգաց գործակատար իւրից էֆենտի։ — Ուլայի աստիճան պետական խորհրդոյ անդամներէն ձալիտ պէյ և Էնդարէի նախկին դատարանի առաջին նախագահ Էմին էֆենտի։ — Ուլայի երկրորդ աստիճան՝ Կ. Պոլսոյ Ապաշտօնութեան Մուսուլի տնօրէն Հաճի Մուհիթ Քէմիլ պէյ։ — Ա-

ռաջին աստիճանի Մէճիթիլէ՝ սպարապետութեան դրան ընդհանուր համարակալութեան երկրորդ բաժնի նախագահ Բաթի, և Եանու օգնական Սաւադ պէյ։ — Չորրորդ աստիճանի մագամ Մէճիթ Քէմիլ պէյ։ — Պալայի աստիճան՝ պալատան քարտուղարներէն Բեամիլ պէյ։ — Իմթիլպա պատուանշան՝ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Լուպանօֆ իշխանի։ — Ալանակու Մէճիթիլէ՝ մայրաքաղաքիս ռուսական դեսպան Պ. Նեյխովի։ — Երկրորդ աստիճանի Օսմանիլէ՝ զինուորական տեսանի (տիւնը հարկաւոր) ընդհանուր դատարան Քէլիտ փաշայի։ — Լիլպաթ Ռիֆ Զադրամ՝ պաշտօնէից ընտրութեան յանձնաժողովը նախագահ Հիւսէյն Հաւաթ պէյ։ — Ուլայի առաջին աստիճան՝ Երմիոյ ժողովը անդամներէն Ջէքա էֆենտի։ — Խարբըրի նահանգի Չիլիսիմաք գաւառակի գայմազալ կարգեցաւ Ջեմիլի նախորդ գայմազալ Սիւլէյման Գաթիմ պէյ։ — Առաջին աստիճանի Մէճիթիլէ՝ մայրաքաղաքիս ռուսական դեսպանատան տեսլին թարգման Պ. Մագսիմիլի։ — Երկրորդ աստիճանի Մէճիթիլէ՝ պալատան քարտուղարներէն Բեամիլ պէյ, և Երկրորդ աստիճանի պալատան պաշտօնանկերէն Ասրմ պէյ։ — Միւլէլիլութեան աստիճան՝ կայսերական սպայախումբի Ֆէրիք Շաքիր փաշայի։ — Ալանակու Մէճիթիլէ՝ կայսերական թիկնապաշտ ու իրաւայ Ահմետ, իսկաւ և Երուսաղիմ փաշայի։ — Առաջին աստիճանի Մէճիթիլէ՝ Մարաշի կառավարիչ Ապտիլ Լազալ փաշայի։ — Առաջին աստիճանի Օսմանիլէ՝ սպարապետութեան դրան ընդհանուր համարակալութեան առաջին բաժնի նախագահ Սաւաթտին, ընդհանուր պիտոյից բաժնի երկրորդ նախագահ և զինուորական ընկի յանձնաժողովը անդամներէն Ահմետ Աֆիֆ փաշայի։ — Չորրորդ աստիճանի Մէճիթիլէ՝ Ատապազարի նախորդ նախկին իսպահմի Ջեմիլ էֆենտի։

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ

« Փետր. 24 թուով առ Բարձր. մեծ Եպարքոսն ուղևորւ հեռագիրք կը ծանուցանեն թէ՛ չնորհիւ Օգոստ. Սուլթանին, կատարեալ անդորութիւնն ու ապահովութիւն կայ Պիթիւի, Սըվասի, Գոնեայի, Մուսուլի, Մամուրէթի իւլ Ագիլի, Հալէպի, Երզրումի, Տիարպէքիի, իւլ Ագիլի, Մուսուլի, Էնդարէի, Էնդարէի, Ատանայի և Տրապիզոնի նահանգաց մէջ։ »

« Փետր. 25 թուով առ Բարձր. մեծ Եպարքոսն ուղևորւ հեռագիրք կը իմացուի թէ՛ չնորհիւ Նորին կայսերական Վեհափառութեան, կատարեալ անդորութիւնն ու ապահովութիւն կը տրուի Էնդարէի, Ատանայի, Սըվասի, իւլ Ագիլի, Մուսուլի, Տիարպէքիի, Էնդարէի, Էնդարէի, Ատանայի, Մուսուլի, Հալէպի, Երզրումի, Մամուրէթի իւլ Ագիլի և Տրապիզոնի նահանգաց մէջ։ »

« Առ Բարձր. մեծ Եպարքոսն ուղևորւ Փետր. 26 թուով հեռագիրք կը իմացուած է թէ՛ չնորհիւ Նորին կայսերական մեծութեան, կատարեալ անդոր ու ապահով են Տրապիզոնի, Տիարպէքիի, Մամուրէթի իւլ Ագիլի, Գոնեայի, Հալէպի, Ատանայի, Մուսուլի, Էրզրումի, Սըվասի, Պիթիւի, իւլ Ագիլի և Տրապիզոնի նահանգաց մէջ։ »

« Փետր. 27 թուով, Բարձր. մեծ Եպարքոսն հեռագրեալ է թէ՛ կատարեալ անդորութիւնն ու ապահովութեան մէջ կը գտնուին իւլ Ագիլի, Հալէպի, Էնդարէի, Երզրումի, Տրապիզոնի, Սըվասի, Վաւնոյ, Գոնեայի ու Ատանայի նահանգք, չնորհիւ Օգոստ. Սուլթանին։ »

ԳՐԱՄԱՐ

Կ. Պոլսի 2 Մարտ 1896
Օսմանեան Դատարանի . . . 23-48
Բուսնիլի Երաթուղի Թրանք 120-75
Թրամուէյ 1. 0. 895

Օսմանեան լիւրան 100 դրուշն	
Մէճիթիլէ	108-28
Մէճիթիլէ	98-
Հիւսէյն	102-20
Վեյսնոյ	103-
Բուսնիլի թղթադրամ	8-49
Թապիլէ	18-
Ռուսիոյ Բոլ	90-50
Գաղղիական լիւրա	87-45
Անգղիական	109-38
Դրիւիլ	51- 6

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

— Սպանիոյ մէջ անարգանաց ու ատելութեան ցոյցներն կըստատկանան ընդհեմ Միացեալ Նահանգաց խորհրդարանին, որ ինչպէս յայտնի է՝ որոշեց իբրեւ օրինակոր պատերազմիկ համարիլ զուպայիներն, և նոյա անկախութեան համար միջնորդել առ կառավարութիւնն Սպանիոյ Բայց Սպանիոյ ժողովուրդն ի զուր պոյց ցոյցներն ըրած պիտի ըլլայ, եթէ ստոյգ է թէ Միացեալ Նահանգաց հանրապետութեան նախագահ Պ. Գիլիլէստ չպիտի դործադրէ խորհրդարանին որոշումներն։ Միւս կողմանէ, Գուպայիք՝ առաւել ևս քաջալերեալ և ոգեւորեալ՝ գիւմադրութիւնը կը շարունակեն, և ըստ վերջին հեռագրի՝ 13 քաղաք այրեացաւ երբեր են։

— Իտալիոյ մէջ ալ մեծ յուզում կայ՝ վերջին ծանուցեալ պարտութեան վրայ։ Խորհրդարանին մէջ կառավարիկն Հապէչաց դէմ պատերազմը դադարեցնել, քաջալիլ Հապէչատանէ, և դատի ենթարկել հրաժարեալ նախարարապետ Պ. Գիլիլէստ և պաշտօնակիցներն։ Մինչև իսկ հարկ եղեր է՝ ի Միւս զինուորական վարչութիւն հրատարակել ժողովրդական ծայրայեղ ցոյցներն խախտելու համար։ Կըսուի թէ թագաւորն ալ այս պատերազմին վերջ տալու հակամէտ է։

— Չինաստանի կառավարութեան կողմանէ բարձրատիճան պաշտօնակալ մը Ռուսաստան դացեր է՝ երկու տերութեանց մէջ պայմանագրութեան մը հաստատութեան վրայ խորհրդակցելու պաշտօնով։

— Ռուսանիոյ և Ռուսիոյ մէջ անցեալ շաբթու խնդրի մը ծագած է։ Բրութ գետին ռուսական սահմանաց եզերքէն 11 հոգի ռուսական սահմանն անցնել կուզեն։ Ռուսանիոյ պահականոցն անսերելով որ անլուրի կը մնայ իւր աղդարարութիւնն, կը հարկադրի ի զէն չարթիլ։ 11 ին մէկը կը դարձնուի կը մեռնի և մնացեալք ետ կերթան, Ռուսիոյ կառավարութիւնն իմանալով՝ իսկոյն Պաքէչէ ռուսական դեսպանին կը հրամայէ ընենել տեղեկագրել։

— Սերպիոյ ու Պուլլարիոյ մէջ ալ գրեթէ համանման խնդիր մը պատահած է։ Անցեալ շաբթու Գիլիլ իրիթօֆ անուն պուլլար մը Սօֆիայէ Պէլլատ կերթայ։ Սերպիոյ ոստիկանաց մին կուզէ կայարանին մէջ արգիլել զանի։ Պուլլարն ոստիկանին վրայ ընկուլէր կուզէ, բայց հարուածը կը վրիպի. ասոր վրայ Սերպիոյ ժանտարմաք կը վրաւորեն զուլուղան և հիւանդանոց կը տանին։ Անք կը մեռնի պուլլարն, և Սերպիոյ պուլլար գործակատարն կը

գանգառի առ կառավարութիւնն Սերպիւր :

== Գերմանիոյ խորհրդարանն արտաքին գործոց նախարար Պ. Մարշալի ծանօթութեանց վրայ, որոշեց է դանազան կարգի նոր մարտանաւներ շինել տալ, 5-6 միլիոն ֆրանք ծախքով :

== Մոսկուայի մէջ թագադրութեան հանդիսին պատրաստութիւնը մեծ փութով յառաջ կը տարուին : Յատկապէս տեղեր կը պատրաստուին օտար տէրութեանց ներկայացուցչաց համար : 2500 բուլղի տարեկան վարձք ունեցող տուն մը՝ միայն Մայիս ամսոյ համար 4000 բուլղի կը վարձուի :

== Գերմանիոյ կայսրն իտալական դեսպանատունն գացեր ցաւակցութիւն յայտներ է Ատուայի (Հայկչաստան) ձախորդութեան համար, և անդիակն դեսպանատունն ալ երթալով 1-2 ժամ տեսակցեր ու թէյ խմեր է :

== Իտալիոյ թագաւորն հրամայեց է որ իւր ծննդեան 52-րդ տարեդարձի օրը (այսօր) հանդէս չկատարուի, վերջին պարտութեան վրայ երկիրն ի սուգ լինելուն համար :

== Լուր կայ թէ՝ Գերմանիոյ ու Անգլիոյ դրամատեարց օմանք դիւրատար պայմաններով փոխ դրամ տալ առաջարկեց են իտալիոյ կառավարութեան, բայց սոյն առաջարկութիւնը ընդունիլ չուզեր կառավարութիւնն, ինչպէս նաև չէ ուզած օգուտ քաղել նոյն իսկ իտալացի սեղանաւորաց օմանց 300 միլիոն ֆրանքի փոխառութեան առաջարկութիւնէն, կան ուրիշ լուրեր ալ իւր թէ Աւստրիոյ և Գերմանիոյ կառավարութիւնը տեսնելով իտալիոյ տկարութիւնն, կուզին քակել նորա հետ հաստատեալ դաշնակցութեան կապն, և յարել Ռուսիոյ կամ Անգլիոյ :

== Աւստրիոյ-Հունգարիոյ արտաքին գործոց նախարար կոմս Կոլուխովսկի երկուշաբթի Պէրլին գնաց, և աւստրիական դեսպանատունն իջաւ Հետեւեալ օրը կայսրն ընդունեց զինքն, և մէկ ժամուս չափ տեսակցեցաւ : Նոյն աւուր երկուշաբթի, դեսպանատան մէջ ի պատիւ կոմսին տրուած կոչուներն ներկայ գտնուեցան կայսրը, կայսրուհին և նախարարապետն :

== Իտալիոյ նոր նախարարութիւնը կազմուեցաւ : Մարքիզ Բուտիլի նախարարապետ և ներքին գործոց : Կոմս Գալէթանի տը Սէրմանէթա՝ արտաքին գործոց : Ընդամար Բիլզօթթի ղեկնորական ծովապետ Պրին՝ ծովային : Պ. Ասգանէ Պրանզա՝ ելեմետական նորընտիր նախարարաց մեծ մասն ծերակուտի և երեսփոխանական ժողովոյ անդամներէն ու նախորդ նախարարներէն են :

== Հայկչաստանի Մէնէլիք թագաւորին յաղթութեանց առթիւ ծանօթութիւն կը տրուի թէ՛ կրնայ մինչև 200000 ի չափ զօրք ի պատերազմ հանել : 16000 ուղղակի թագաւորին արամադրութեան ներքև : 45000՝ երեք բանակ : 114000՝ ցեղապետաց արամադրութեան տակ : 15000՝ կամաւորք :

== Պետրպուրկի քաղաքապետութեան կողմանէ ծանրագին քարերով զարդարեալ ճարտար-

արուեստ արկղիկ մը նուիրուեր է տեղւոյն գաղղկական դեսպան Մանթէպէլլօ կոմսի : Սերպիւր վրայ գրուած է « Ի շնորհակալութիւն ցաւակցութեան գաղղկացոց » : Աղեքսանդր Գի վախճանման վրայ :

== Ի Լոնտոն բնակեալ իտալացաց երեւելիք սկսեր են հանգանակութիւն ընել Հայկչաստանի պատերազմին մէջ սպանեալ իտալացի զօրաց ընտանեաց համար, և իսկոյն 5000 ֆրանք հանգանակեր են : Փարիզի մէջ ալ իտալական վաճառականական սենեակն հանգանակութեան տուժար բացեր է, և բոլոր իտալական հաստատութիւնը և իտալացի երեւելիք դուսմարներ նուիրեր են սոյն նպատակաւ :

== Սպանիոյ մէջ հանգանակութեան տուժարներ բացուեր են՝ կառավարութեան մարտանաւեր նուիրելու նպատակաւ :

== Վիեննայէ հեռագիր մը կայ թէ՛ Աւստրիոյ ու Գերմանիոյ կայսրեր և իտալիոյ թագաւորն առաջիկայ երկուշաբթի պիտի տեսակցին ի ձէնսովա :

== Գաղղիոյ երեսփոխանական ժողովը վաւերացուցեր է՝ Գաղղիոյ նախկին նախագահ վախճանեալ ժիւլ Կրէվիէի փեսայ Պ. Վիլսոնի ընտրութիւնն յերեսփոխանութիւն : Պ. Վիլսոն՝ քանի մը տարի յառաջ ամբաստանեալ էր թէ՛ կաշտակարութեամբ պատուանշան բաշխել տուած է :

== Հայկչաստանի թագաւորն բազում թնդանօթ, հրացան ու թէփովըր ապսպրեց է Պէրլին Գերմանիոյ և Անգլիոյ գործարանաց :

== Մանթէ-Գարլիի աշխարհահաջակ խաղարանին մէջ ռուս երիտասարդ մը ինքզինքն սպաններ է, իւր բոլոր հարստութիւնը կորսնցնելուն վրայ յուսահատելով : Խաղակիցներն շարունակեցին խաղն՝ ամենայն պաշարիւնութեամբ : Այս խաղարանը ամէն տարի այսպիսի զոհեր կուենայ, և տակալին փակման որոշումն տրուած չէ, թէև յաճախ կ'ծուքնադատութիւններ լսուած և վախճան առաջարկութիւններ եղած են ոչ միայն Եղիպտոս լըրադրութեան այլ և բարձրագոյն տեղերէ :

== Գահիքի մէջ մարդ մը կ'ըլուռի բռնուեր է քառամեայ զաւակի մը հօր հետ, և չկրնալով կատաղութիւնը դպել՝ որչոր է վրէժառնուլ, նորա մանկին չարչարելով և երկաթէ կտոր մը սաստիկ տաքցուցեր, մանկան բերանը փակեց, և երկաթ խեղճին դադուցեր է : մանկին մարեր փուռեր, և չարագործն փախչելու ատեն ձերբակալուեր է :

== Եգիպտոսի մէջ կին մը առ նախանձու սպաններ է իւր ամուսինն :

== Պետրպուրկի մերձակայ մեծ գործարանի մը մէջ հրեհ պատահելով՝ ամբողջ գործարանն և 6 գործաւորք այրեր, և 400ի չափ գործաւորք դատարկ մնացեր են :

== Իտալիոյ նախորդ նախարարապետ Պ. Գրիպի խորագէտ ցաւակցելով վերջին անցից վրայ, որոշեց է այլևս ո՛ր և է պաշտօն չըվարել և առանձնանալ ի նաբով :

== Գերմանիոյ քանի մը կողմերն և բովանդակ Զիլեբրիլի մէջ

ողողմանք եղեր, և չորեկառայ երթեկուցութիւնը ընդհատուեր են :

== Հունգարիոյ Զենտ-ձօպ գիւղի մէջ Հէյֆ ձէլլի անուն 73 տարեկան կին մը այս օրերս մեռեր, և յուշարկաւորութիւնն հանդիսի ու բաղմունքով կատարուեր է, վասն զի ինն անգամ ամուսնացեր է, իւրաքանչիւրին մահուանէն յետոյ, և ոչ թէ թողլով կամ բաժնուելով :

== Պէրլին գրամատան տնօրէններէն մէկը 2000 լիւրայի գներ է քնար մը, որ Գերմանիոյ հաշակաւոր նուագածուներէն միոյն իւր հաւուն սեպհական է եղեր : 40-50 տարեկներէ հետէ քանիցս ձեռքէ ձեռք անցեր է սոյն քնարը : Գրան տարի յառաջ ալ նուագածութեան սիրահար մը գներ է 600 լիւրայի : Վերջապէս այժմ բուն տիրոջ թոռն յաջորդ է ըստանալ թէև չափ ծանր դնով :

== Չինաստանի մէջ սովորութիւն է որ եթէ մէկը ինձոյի մը գտնուի, երեւելու ատենն տանտիրոջ սպասաւորաց պարգէն քովը գտնուած բոլոր դրամն, որով կերածին խմածին քանի մը պատիւը վճարած կըլլայ : Եւրոպիոյ, մասնաւոր Գաղղիոյ մէջ ալ այնչափ ընդհանրացած սովորութիւն է ճաշարանէ, թատրոնէ, դարձրատունէ և այլ այսպիսի հանրային վայրերէ ելնելու ատեն պարգէ տալը, որ չտուողն մինչև իսկ անարգանաց ենթակայ կըլլայ :

== Պուլլարիոյ վրայ այս օրերս բազում և բազմազան լուրեր կը հրատարակուին : Իշխանն իւր նոր միտեալ որդւոյն կրօնական դաստիարակ կարգեր է 8. Վասիլի աւագ քահանայն, որ՝ Մոսկուայի աստուածաբանական վարժարանին մէջ կրօնագիտութիւն, և Հայտելպերկի համալսարանին մէջ փիլիսոփայութիւն ուսած է : Իշխանն իւր այս տնօրինութիւնն յատուկ թղթով հաղորդեր է նախարարապետ Պ. Սըոյլովի, ծանուցանելով թէ ինքն համաձուլած է որ Պորիս քահանայնքը իշխանին ըստ ազգային յորժոհոյ եկեղեցւոյ դաստիարակութեան խնամ տանել անհրաժեշտ է : Երեսփոխանական ժողովոյ պակասեալ անդամաց տեղ ընտրութիւնը կատարուեցան Ռուսական կուսակցութեան պետ հրեշակաւոր Զանքով, որ երբեմն յանչափ կը նախատուէր ու կը հաւածուէր, և մինչև իսկ երբեմն արտաքին երկրին թափառել հարկադրեցաւ, արդ նոյն իսկ Սօֆիայի մէջ երեսփոխան ընտրուեցաւ, և յիշեալ կուսակցութիւնն այժմ շատ ուրախ է Պուլլար իշխանութեան ի Ռուսիա յարելուն վրայ : Գարձեալ կըսուի թէ՛ նոյն իսկ ժեբրտնանտ իշխանն մտադիր է թողլով հոսմական դաւանութիւնն, և մտնել ի ծոց օրթոտոքս եկեղեցւոյ, Հռոմայ Պապն ոչ անկաւ կը վշտանայ ի լուր այս կրօնական կարեւորագոյն անցից : Անցեալ երկուշաբթի, իւր ծննդեան 86-րդ տարեդարձին առթիւ, առաջիկայ խաղարանաց՝ մասնաւորապէս լսուելով ֆէրտինանտ իշխանի վրայ, նորա որդւոյն ըստ օրթոտոքս ծիսի մկրտութիւնն հաւատուցուցութիւն անուաներ, խորին վիշտ յայտներ, և ըսեր է թէ իշխանն ոչ միայն իւր այլ և որդւոյն հօգուց առողջութիւնն վը-

տանդեց, և թէ ինքն (Պապը) կաղթէ որ վերադառնայ յուղղութիւն : Այս խօսքերն ամենայն զօրութեամբ արտասաներ է Պապը, և բարձրաձայն հաւանութիւն յայտներ են ներկայք :

== Լոնտոնի լրագրութիւնն իգական սեռէ 100 է աւելի աշխատակիցներ ունի, որ կը գրեն աստուածաբանական, տնտեսական, գիտական, գրական և այլ գնահան նիւթոց վրայ : Իսկ ի Փարիզ հազիւ 10 ի չափ կանայք ու օրիորդք կը գրագին լրագրական աշխատակցութեամբ :

== Նիւ-Եորքի բժիշկներէն Էտիւրն թոքախտի դէմ նոր դեղ մը գտեր է : Շատերը փորձեր ու օգտակարութիւնն հաստատուեր են : 275 թոքախտաւորք բժշկուեր են այս նորագիւտ դեղով, որ երկու անգամ զտեալ աւիս ճիւղի է, մարմնոյն բնաւ չլնասեր, և մորթի ներքեւէն ներարկուելով՝ թոքախտին մանրէքն (միքրոպ) կը կատարէ եղեր : Ամերիկայի լրագրաց մէջ շատ թեր ուղեւ շատ հրատարակութիւններ կան այս դիւտին վրայ : Նիւ-Եորք Ժուրնալ լրագիրն հեղինակին առաջարկեր է՝ բժշկել Հիթ նամ առն անդիակցին, որ 8 տարեկէ հետէ թոքախտի կը տառապի, և բազմաթիւ բժիշկք նորա ապաքինումն անհնարին կը համարին : Տոքթոր Էտիւրն իւր գիւտին յաջողութիւնն ու օգտակարութիւնը տեղեկագրեր է Նիւ-Եորք բժշկական կաճաւին, և տեղւոյն բժշկական լրագրաց միոյն : Նիւ-Եորք Ժուրնալ լրագիրն այժմ կ'սպասէ՝ Էտիւրնի յանձնարարեալ անդիակցոյն ստանալը վիճակին : Յայտնի է թէ՛ միայն Ամերիկայի մէջ տարին 100000 է աւելի մարդիկ զոհ կը լինին թոքախտի, և բոլոր աշխարհի մէջ ամէց տարի միլիոնաւոր մարդիկ չեն կրնար ազատիլ սոյն դժնդակ փութին ճիւղաններէն : Ուստի եթէ հաստատուի սոյն նոր դեղին յաջողութիւնը, անտարակոյս աշխարհ երախտապարտ պիտի մնայ հնարին : Տոքթոր Էտիւրնի :

== Մահուան դատապարտեց սպանման յատկացեալ Կիլեօթին գործընդին տեղ աւիս ֆաւրյօնի գործածել առաջարկուեր է Գերմանիոյ կայսրէ՝ գերմանացի գիտնականի մը կողմանէ : Դատապարտեալ խցիկի մը մէջ գնել աւիս ֆաւրյօնի ներմուծել անդէր է այս կազմ դատապարտեցոյն բերին ու քիմի ծակերուն հասնի, իսկոյն դատապարտեալն չընչափողերու ընդամացումն կը դադայ, կատարեալպէս կը նուաղի և առանց որ և է ցաւի կը մեռնի եղեր :

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ
ՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆ
Զգեստ : - Մարմնոյն բնական կարան է զգեստն : Պէտք է խընամք տանել որչափ տան, նոյնպէս և աւելի՝ զգեստուց մաքրութեան համար, որ մարմինն մաքրութեան առաջին պայմանն է : Փորձելով ապացուցեալ է թէ՛ զգեստուց անմաքրութիւնն յաճախ տարախտիկ և մահաւոր թափառի ու հիւանդութեանց պատճառ կըլլայ : Ոչ միայն չափիկի,

անդրափարտի, թաշկինակի, այլ և անկողնոյ՝ սեղանի սփռոցի, անձեռոցի, խոհանոցի լաթերու մաքրութիւնն անհրաժեշտ է : Երբ աղտոտին, պէտք է իսկոյն փոխել և լուալ աղտոտներն : Նախնի յոյնք ու հռոմայեցիք՝ որ ճերմակեղինաց մաքրութեան առողջական կառնորութիւնը չգիտէին, ամէն օր բաղանիք մտնելու սովորութիւն ունէին : ապա թէ ոչ չափի կըրնային իրենց տաք կիւմայից ներքև պահել իրենց առողջութեան հաւասարակշռութիւնը : Երբ բաղանեաց սովորութիւնն շնչուեցաւ, և ճերմակեղինաց մաքրութեան համար զգուշաւորութիւն չեղաւ, մարմնային տարախտիկ սոսկալի հիւանդութիւններ տիրեցին : Պէտք է ամէն օր ամենայն զգուշութեամբ խողանալով մաքրել հագուստներն և հանել աղան ու փոշին : Շատ մարդիկ տարախտիկ հիւանդութիւններէ զերծ պիտի մնային, եթէ սովորած ու գործադրած ըլլային մաքրութեան հրահանգներն : Շատ օգտակար է երբեմն երբեմն հագուստներն բուրովին փոխել : մանաւանդ գործաւոր դասուն համար պէտք է այս : Պէտք է յաճախ փոխել ճերմակեղիններն : չափիկն չաբաթը 3-4 անգամ : վարտիքը 1-2 րատ եղականի տարւոյն և ըստ արհեստի : Պէտք է գիշերել ու ցերեկի համար զատ զատ չափիկ ունենալ, և բնաւ չպառկիլ ցերեկի չափիկով : Մարմնոյն վրայի ժանկշառն ալ յաճախ փոխելու է : Բուրքն քիմանէ ու բամպակէ աւելի և շուտ աղտ կը բռնէ, որով ֆանէլան աւելի վնասակար կըլլայ եթէ յաճախ չփոխուի : Առ նուազն՝ երկու գլխարկ և երկու զոյգ կոշիկ ունենալու է, որպէս զի կաւելի ըլլայ՝ միշտ մաքուր վիճակի մէջ պահել : Թաշկինակն որոյ գործածութեան սովորութիւնը նոր է, մեծ զգուշութեան կարօտ է : յաճախ փոխելու է, վասն զի աղդու միջոց մէջ անտիք ու հիւանդութեանց սեղմերու փոխադրութեան : Բժշկական պատմութեան մէջ թաշկինակի անմաքրութեան յառաջ եկած անտաւորութեանց զոհերու տիւրը նկարագրութիւնը ոչ նուազ են : Թաշկինակի անմաքրութիւնն պատճառ եղած է ծանր ջերմերու, աչացաւի, գաղղական անտիքի, և այլն :

Անկողնի : - Մասնաւոր խնամոց կը կարօտի անկողինն ալ, որ քնացող ու հիւանդացեալ մարդոց հագուստն է : երկաթէ մահճակալք ըստ առողջաբանութեան՝ մեծ օգուտներ ունին : Գիւրին է ամէն օր մաքրել ու օդաւորել : փոշիներու ու մուկներու բոյն չեն ըլլար : Անկողինն առանց վարագուրի ըլլալու է : Տեղեկից, շիջմէն և վերմակներն օդին դնելու է : տարին անգամ մը լուալու յարգաւելու է անկողինը մեծ զգուշութեամբ : բուրքը գլեխէ ետքը՝ մէկ քանի օր բաց օդին դնելու է, և գլեխէ յառաջ ծեծելու է : Անկողնոյն վերաբերեալ բոլոր ճերմակեղիններն, սաւաններն, երեսի բարձերն, և այլն, առ նուազն ամառն ամառն երկու անգամ, և ձմեռն մէկ անգամ փոխելու է : Վերջապէս՝ մաքրութիւնն անկողնոյն ամենապարտաւոր մասին մէջ իսկ տիրելու է : ամէն մէկ կտորն աւէն օր գոնէ մէկ ժամ բաց օդին

